

Johtoryhmän kokous 4/2001

Muistio 4/2021

Liite 1.

Aika: perjantai 11.6.2021 klo 13.00-15.00**Paikka:** Teams (kokous).**Osallistujat:**Jäsen:Jussi Salminen, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja
terveyspalvelukuntayhtymä Soite, pj., este
SoiteErkki Penttinen, Vaasan kaupunki,
vpj, kokouksen pj.

Tiia Krooks, Närpiön kaupunki

Varpu Rajaniemi, Pohjanmaan liitto

Tarja Oikarinen-Nybacka, Keski-Pohjanmaan
sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite,esteAila-Leena Matthies, Jyväskylän yliopiston
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Chydenius

Päivi Saukko, Seinäjoen kaupunki

Tytti Luoto, Seinäjoen kaupunki, TulSote

Päivi Rinne, Seinäjoen
Ammattikorkeakoulu

Arto Rautajoki, SONet BOTNIA, esittelijä/siht.

Varajäsen:Tanja Witick, Keski-Pohjanmaan
sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä
Soite

Jukka Kentala, Vaasa

Carola Linden, Pietarsaaren kaupunki

Riku Niemistö, Vaasan ammattikorkeakoulu

Marja Paananen, Keski-Pohjanmaan
sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymäPirjo Forss-Pennanen, Centria
Ammattikorkeakoulu ,

Anneli Saarinen, Seinäjoen kaupunki

Sirpa Tuomela-Jaskari, Järvi-Pohjanmaan
perusturvaJaakko Hallila, Seinäjoen
Ammattikorkeakoulu

§ 5. Kutsuttu asiantuntija Iiris Jurvansuu, kehittämissuunnittelija, SONet BOTNIA, Soite (este, kehitysjohtaja sijaistaa esittelyn)

§5 Kutsuttu asiantuntija Tuula Mulju, kehittämissuunnittelija, SONet BOTNIA, Vaasa, Pohjanmaa

§5 Kutsuttu asiantuntija Anne Saarijärvi, kehittämissuunnittelija (50%), SeAMK Oy, Etelä-Pohjanmaa

§5 Kutsuttu asiantuntija Auli Romppainen, kehittämissuunnittelija (50%), SeAMK Oy, Etelä-Pohjanmaa (este)

Pysyvät kutsutut asiantuntijat

Tuula Jänntti, Vaasan seudun yhdistykset ry

Sirpa Nevasaari, SILTA yhteisöklubi, Kosti ry

Matti Rekiaro, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen yksikkö Aksila (jäänyt eläkkeelle), Este

Riitta Vatanen, Seinäjoen järjestöalo

Päivi Berg, Vaasan sairaanhoitopiiri, perusterveydenhuollon yksikkö

ASIAT:

1 § Kokouksen avaus:

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmän varapuheenjohtaja Erkki Penttinen avaa kokouksen ja toteaa läsnäolijat.

Päätös:

Johtoryhmän varapuheenjohtajan Erkki Penttinen avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2§ Esityslistan hyväksyminen:

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmä hyväksyy esityslistan.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmä hyväksyy kokouksensa 3/2021 muistion (liite 1).

Päätös:

Johtoryhmän hyväksyi esityksen.

4 § Sosiaalihuollon yhdenvertaisen TKKI-rakenteen muodostaminen terveydenhuollon kanssa: näkökulmia ja vaikuttamista

Kun sote-uudistus näyttää olevan etenemässä, sosiaali- ja terveysministeriöstä on tiedusteltu hallitusohjelman kirjauksesta, jossa luvataan kehittämisen ja tutkimuksen rakenne sosiaalihuoltoon.

Sosiaalihuollon kehittämistoiminta tarvitsee tasa-arvoisen yliopistopohjaisen sosiaalityön ja monitieteisen tutkimukseen perustuvan kehittämisrakenteen kuin on terveydenhuollossa

yliopistosairaalat. Sosiaalialan osaamiskeskukset pääsääntöisesti useamman kuin yhden maakunnan alueella jo toimivina sopisivat luontevasti tähän koordinoivaan tehtävään yhteistyöalueilla, hyvinvointialueisiin kiinnittyen. Kertaan esityksen perustelut:

Järjestämislakiesityksen §32 toteaa, että hyvinvointialueet vastaavat alueensa kehittämistyöstä. Näin pitää luonnollisesti ollakin Jokaisella itseään kunnioittavalla organisaatiolla pitää olla vastuu oman toimintansa kehittämisestä. Tämä oman toiminnan kehittäminen peruspalvelujen ruohonjuuritasolla on kuitenkin eri asia kuin laaja-alainen vastuu koko sosiaalihuollon TKKI-toiminnan edistämisestä ja koordinoinnista ja myös alan asiantuntija- ja erityispalvelujen kehittämisestä, jotka nykyisin ovat sosiaalialan osaamiskeskusten tehtäviä lainsäädännön pohjalta alueellisesti muodostuvana, valtakunnallisesti kattavana sosiaalialan kehittämisrakenteena. Lakisääteiset sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat STM:n hallinnonalalla sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän sisällä.

Sosiaalihuollon kehittämiseen ja tietoperustan vahvistamiseen on tarve erityisesti satsata, jotta tavoiteltu sosiaalisen ja terveydellisen yhteensovittaminen olisi ylipäätään mahdollista. Sosiaalihuollon yliopistolliseen tutkimukseen perustuva TKKI-rakenne on tarkoituksenmukaista luoda yhteistyöalueille (hyvinvointialueiden muodostamia kokonaisuuksia) siten, että sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat tätä yhteistyötä koordinoivina rakenteina yliopistosairaaloiden rinnalla, mutta kuitenkin kiinnittyen hyvinvointialueiden toimintaan. Näin syntyisi yhdenvertainen rakenne terveydenhuollon kanssa.

Tämän rakenteen ydintehtäviä ovat mm. sosiaalihuollon perus- ja erityispalvelujen kehittämisen tukeminen, tutkittujen työmenetelmien kehittäminen, näyttöön perustuvien käypä sosiaalityötoimintasuositusten (tutkimukseen perustuvat laatusuositukset) tukeminen, palveluiden uudistaminen ja kokeilutoiminnan sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön uusien mallien kehittäminen ja käyttöön otto, tutkimustiedon tuottaminen ja välittäminen käytännön työhön, koulutusyhteistyö ja osaamisen ennakointi. Kuntayhteistyötä tehtäisiin hyvinvointi- ja yhteistyöaluetasolla, mutta tutkimuspohjaista kehittämistä myös sosiaalityön ja sosiaalihuollon osalta yhteistyöaluetasolla yliopistosairaaloiden tapaan.

Koko maan tasolla väestöpohjaltaan pienillä hyvinvointialueilla ei ole yksinkertaisesti kantokykyä vastata sosiaalialan osaamiskeskusten laajoista tehtäväalueista tutkimuksen, opetuksen/oppimisen ja kehittämisen integroinnista alan käytäntöön ja sen palvelutoimintaan sekä alan tutkimuspohjaisen kehittämisen edistämistä. Myöskään yliopistoyhteistyö kehittämisen ja tutkimuksen osalta ei toimisi, koska kuudella sosiaalityön koulutusta antavalla yliopistolla ei ole mahdollisuuksia jakaa tiivistä yhteistyötä monille hyvinvointialueille, ja sama koskee yhteistyötä Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Hyvinvointialueilla sosiaalihuollon kehittämisen tulevat rakenteet ja mahdollisuudet jäisivät käytännössä kellumaan tulevien hyvinvointialueiden valistuneisuuden ja resurssien varaan ilman yhteistyöaluekirjausta. Tämä erottaisi sosiaalihuollon tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatiotoiminnan rakenteet kokonaan perustasolle täysin poikkeavasti verrattuna terveydenhuollon kiinteää yliopistoyhteistyötä korostavaan yliopistolliseen keskussairaalarakenteeseen. Tilanne heikentäisi olennaisesti sosiaalityön ja sosiaalihuollon kehittämismahdollisuuksia sekä sote-uudistuksen perusajatusta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittamisesta.

Sosiaalihuollon kehittämisrakenteista tulisi siis säätää yhteistyöalueiden erityistehtävänä (36 §). Näillä yhteistyöalueiden kehittämisrakenteilla voisi olla sopimuksen mukaan alueellisia

toimintayksiköitä jokaisella hyvinvointialueella eli yliopistosairaala (terveydenhuollon rakenne yhteistyöaluetasolla) ylläpitävillä hyvinvointialueilla olisi vastuu myös sosiaalityön ja sosiaalihuollon yliopistolliseen tutkimukseen perustuvasta TKKI-rakenteesta, joka rakentuisi sosiaalialan osaamiskeskuspohjaisesti (voidaan tarkentaa myöhemmin asetuksella) ja johon saataisiin rakennettua yhteinen kattava SOTE-TKKI-rakenne tasavertaisesti koko maahan. Valtakunnallisia selvityksiä on jo tehty mm. Anu Muuri (2019), jossa samansuuntainen malli on esitetty ja esitykset myös siihen, miten rahoitusta korjattaisiin asianmukaiseksi sosiaalialan osaamiskeskusten valtionavustuksen paikallaan polkemisen jälkeen. Ratkaisu olisi yhdenvertainen koko maahan ja palvelisi mitä parhaiten sote-integraation syntymistä tutkimustietoon perustuen.

Perhe- ja peruspalveluministerin (STM) esikunnasta välitetystä viestistä, olemme saaneet tiedon, että erillisvalmistelu sosiaalihuollon TKKI säännöksistä on alkutekijöissään eikä virallista säädöshanketta ole perustettu. Poliittiselle puolelle ei ole saatu hankesuunnitelmaa (tavoitteita ja sisältöjä) linjattavaksi. Selvänä pidettiin, että hallitusohjelman kirjauksen sosiaalihuollon kehittämiskäytännöistä toteuttamiseksi pitää asettaa tarkemmat tavoitteet tutkimus- ja kehittämiskäytännölle ja rahoitusta tueksi.

Sosiaalihuoltoon tarvitaan terveydenhuoltoa vastaavat TKKI- säännökset, jotka nykyisellään puuttuvat. Nykyinen sosiaalialan osaamiskeskustoiminta on hyvä alku tähän suuntaan. Näitä ei ole tullut vielä ministerin linjattavaksi, mutta tulee ennen virallista säädöshanketta. Viimeksi mainittu tässä vapaasti oikaistuna.

Poliittista linjausta sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan näkökulmasta ei ole, kuten olemme tietoa jo aikaisemmin kansanedustajilta SONet BOTNIAn vaikuttamistoiminnassa saaneetkin, eikä ministeriö ole esitystä poliittiseen linjaukseen valmistellut. Tässä tilanteessa näyttää merkittävältä se liike, jossa sosiaali- ja terveysministeriön johto laitto hallituksen esityksen valmistelun sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan lakkauttamisesta ja henkilöstön ym. siirtämisestä hyvinvointialueille liikkeelle tilanteessa, jossa sosiaalialan kenttä tarvitsee sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa enemmän kuin koskaan aiemmin rakennettaessa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa yhteistä rakennetta ja toimintaa. Meillä on todella paljon töitä tällä hetkellä ja henkilöstöresurssit pienet.

Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävät ovat paljon laajemmat kuin hyvinvointialueiden oman organisaation kehittämistehtävät. Ministeriön johdossa oli ilmeisesti käsitys, että sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävät ovat samat kuin hyvinvointialueiden tehtävät ja päällekkäisiä toimintoja ei pitäisi olla.

Yhdenvertaisen rakenteen luominen sosiaalihuollolle terveydenhuollon kanssa yhteistyöaluetasolle (nykyiset erityisvastuualueet jonkin verran täydentäen) yliopistosairaaloiden rinnalle olisi parasta organisoida sosiaalialan osaamiskeskuspohjaisesti ja hyvinvointialueiden yhteistyöaluepohjaisesti yliopistoyhteistyössä (sosiaalityön koulutusta antavaa kuusi yliopistoa) ja ammattikorkeakoulu yhteistyössä (22) sosiaalialan opetusta ja soveltavaa tutkimusta tähän kehittämistoimintaan nivoen. Tässä on tietysti edessä se tilanne, että terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon resurssit ovat varmasti jatkossakin selvästi sosiaalihuoltoa paremmat. Ratkaisu olisi kuitenkin oikeasuuntainen.

Jos pyritään aidosti yhteiseen soteen kaikilla tasoilla, pitäisi rohjeta ottaa askeleita myös TKKI-rakenteen osalta oikeaan suuntaan hyvinvointialueiden kantokyky huomioon ottaen.

Sosiaalihuollon kehittämiseen ja tietoperustan vahvistamiseen on tarve erityisesti satsata, jotta tavoiteltu sosiaalisen ja terveydellisen yhteensovittaminen olisi ylipäättään mahdollista.

Sosiaalityön yliopistopohjaiseen tutkimukseen ja opetukseen sekä ammattikorkeakoulujen sosiaalialan opetukseen ja soveltavaan tutkimukseen perustuva TKKI-rakenne olisi tarkoituksenmukaista luoda yhteistyöalueille siten, että sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat tätä yhteistyötä kokoavina ja käytännön sote-palvelujärjestelmän sisälle kehittämistyöhön integroivana.

Tätä tukisi osaltaan myös THL:n toiminta. Monialainen yhteistyö on otettava huomioon myös. Sosiaalialan osaamiskeskusten ydintehtäviä tähän rakenteeseen etenkin yliopisto- ja ammattikorkeakoulu-yhteistyössä olisivat sosiaalihuollon perus- ja erityis- ja asiantuntijapalvelujen kehittämisen tukeminen, tutkittujen työmenetelmien kehittäminen, näyttöön perustuvien käypä sosiaalityö -toimintasuositusten (tutkimukseen perustuvat laatusuositukset) tukeminen, palvelujen uudistaminen ja kokeilutoiminnan sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyön uusien mallien kehittäminen ja käyttöön otto, tutkimustiedon tuottaminen ja välittäminen käytännön työhön, koulutusyhteistyö ja osaamisen ennakointi.

Sosiaalihuollon kehittämisrakenteista tulisi säätää yhteistyöalueiden erityistehtävänä (36§). Näillä yta-alueiden kehittämisrakenteilla voisi olla sopimuksen mukaan alueellisia toimintayksiköitä jokaisella hyvinvointialueella, jolloin saataisiin kattava TKKI-verkko koko maahan. Useat sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat jo nykyisin monen maakunnan alueella (esim. Poske Pohjois-Suomessa, SONet BOTNIA Pohjanmaan maakunnissa, ISO Itä-Suomessa, ja näistä malleista on jo paljon hyviä kokemuksia. Toistaiseksi jatkamme hyvää yhteistyötä Seinäjoen Ammattikorkeakoulun kanssa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä käy lyhyen lähetekeskustelun yhdenvertaisen sote-TKKI-rakenteen muodostumisesta ja merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä seuraa, miten sote-uudistus etenee ja linjaa sen mukaisesti SONet BOTNIA:n TKIO-rakenteen jatkuvuutta hyvinvointialueisiin.

5 § SONet BOTNIA:n TKKI-toiminnan ajankohtaiskatsaus maakunnittain

SONet BOTNIA:n kehittämissuunnittelijat Tuula Mulju ja Anne Saarijärvi esittelevät maakunnallisen tilannekatsauksen. Kehitysjohtaja Arto Rautajoki esittelee Keski-Pohjanmaan tilannekatsauksen kehittämissuunnittelija Iiris Jurvansuun tilalta. (liitteet 2,3)

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee SONet BOTNIA:n maakunnallisen TKI-toiminnan tilannekatsaukset tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä merkitsi kiitoksella SONet BOTNIA:n maakunnalliset TKIO-toiminnan tilannekatsaukset tiedoksi. Erityisen hyvin oltiin tyytyväisiä siitä, miten tutkimushanketoiminta on lähtenyt vuoden kuluessa kehittymään.

6 § Sosiaalityön VTR-hankkeet ja VTR:n tilannekatsaus

Kehitysjohtaja tekee toisen sosiaalityön valtiontutkimusrahoitushankeierroksen katsauksen

SONet BOTNIA:n näkökulmasta.

Sosiaalityön valtion tutkimusrahoituksen avustushakemuksia on kevään 2021 avustushaussa tullut yhteensä 23 kappaletta. Haettu summa on yhteensä 11,3 miljoonaa euroa. Jaettava avustusmäärä on 4 miljoonaa euroa. Sosiaalityön valtakunnallisen arviointiryhmän kuuleminen ennen avustusesityksen tekemistä tapahtuu vertaisarviointiryhmän lausuman pohjalta seuraavassa kokouksessa, joka sovittiin pidettäväksi 17.6. Esteellisyyksistä tiettyjen hankkeiden käsittelyyn ilmoitetaan ennen seuraavaa kokousta.

SONet BOTNIA on mukana seuraavissa sosiaalityön valtion tutkimusrahoituksen toisen hakukierroksen hankkeissa:

- Jyväskylän yliopiston prof. Heli Valokiven koordinoima iäkkäiden holistisen palveluohjauksen paikat ja tilat (PO-hanke). Tässä hankkeessa tutkitaan iäkkään väestön palveluohjausta, jota tarkastellaan teoreettisesti ihmismaantieteen näkökulmasta ja empiirisesti palveluiden käytön, asiakastyön tekemisen, johtamisen ja järjestämisen näkökulmista eri alueilla (maakunta, kaupunki ja maaseutu). PO ymmärretään niin palveluiden järjestämisen ja tuottamisen tavaksi kuin eri tavoin ilmeneväksi palveluksi ja työmenetelmäksi. Erityisen tarkastelun kohteena ovat digipalvelut. Tutkimuksessa kysytään, miten PO:ta ja ihmismaantieteen tiloja määritellään teoreettisesti; mitä PO on poliittishallinnollisesti, mitä ovat iäkkäiden holistisen PO:ntilat sekä mitä digitalisaatio on PO:n tiloissa. Aineistoina ovat politiikkadokumentit, tilastot ja haastattelut. Menetelminä käytetään kirjallisuuskatsausta, sisällön-, dokumentti- ja diskurssianalyysiä. Tutkimushankkeen tuloksia voidaan hyödyntää PO:n kehittämisessä strategisella, hallinnollisella, maakunnallisella ja kunnallisella tasolla sekä asiakaslähtöisyyden vahvistamisessa. Mukaan ovat päässeet myös Tampereen Ammattikorkeakoulu ja Seinäjoen Ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan osaamiskeskuksista yhteistyökumppaneina ovat mukana Koske, Pikassos ja SONet BOTNIA. SONet BOTNIA on tutkimushankkeessa Etelä-Pohjanmaan osalta.

Jyväskylän yliopiston ja sen Kokkolan yliopistokeskuksen hallinnoimassa Lastensuojelun asiantuntijuus maahanmuuttajalasten ja -perheiden sosiaalityössä LAMPE-hankkeessa SONet BOTNIA on osatoteuttajana Pohjanmaa-vetoisesti. Lisäksi hankkeessa on mukana Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto sekä Siirtolaisuusinstituutti. SONet BOTNIA:n lisäksi muita sosiaalialan osaamiskeskuksia, eikä ammattikorkeakouluja mahtunut mukaan budjettiin. Pohjanmaan kehittämissuunnittelija koordinoi SONet BOTNIA:n osalta hanketta, jossa yhteistyötä Keski-Pohjanmaan Soiten ja vähän myös Etelä-Pohjanmaan kanssa.

Tutkimuksen tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien parissa tehtävän lastensuojelun asiantuntijuutta Suomessa. Tutkimuksen tarve perustuu asiantuntijoiden osoittaman ko. työn teoreettisen ja menetelmällisen osaamiseen riittämättömyyteen nykyisessä toimintaympäristössä. Aiempi tutkimus osoittaa, että maahanmuuttajaperheet ohjautuvat erityisesti sijaishuoltoon valtaväestöä todennäköisemmin. Hankkeessa tutkitaan maahanmuuttajien parissa tehtävän lastensuojelun erityiskysymyksiä, jotka ovat vanhemmuuden taustoihin liittyviä lasten sijoittamiseen liittyviä riskitekijöitä, kotoutumisajan lastensuojelua, turvapaikanhakijoina tulleiden perheiden ja yksin alaikäisinä tulleiden lastensuojelun, sijaishuollon ja toisen sukupolven erityiskysymyksiä. Asiantuntijuuden rakentumiseen vastataan palveluiden käyttäjien ja työntekijöiden sekä rekisteriaineistoihin ja aikaisempaan kansainväliseen tutkimukseen perustuvalla tiedolla.

Tuloksista kootaan eri sidosryhmiä konsultoiden käytäntörelevantti tieteellisteoreettinen asiantuntijuuden tietoperusta maahanmuuttajalasten ja -perheiden kanssa tehtävään lastensuojelun sosiaalityöhön.

Turun yliopiston ”Taloussosiaalityö lapsiperheissä. Lapsiperheiden talousosaamisen ja taloudellisen toimintakyvyn vahvistaminen – hanketta johtaa Turun yliopisto. Mukana ovat Turun yliopisto, Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius ja Itä-Suomen yliopisto. Sosiaalialan osaamiskeskuksista osatoteuttajana mukaan pääsi vain SONet BOTNIA ja alueena etenkin Keski-Pohjanmaa, Soite.

Hankeessa tutkitaan, miten taloussosiaalityön keinoin voidaan tukea lapsiperheitä, joilla on vaikeuksia taloudenhallinnassa ja miten taloussosiaalityön interventio vaikuttaa lapsiperheiden vanhempien taloudelliseen käyttäytymiseen, päätöksentekoon, talusasenteisiin sekä talouden suunnitteluun. Interventio kohdistuu sosiaalihuoltolain mukaisena sosiaalityön asiakkaana oleville lapsiperheille. Interventio koostuu 4-5 tapaamisesta, joissa määritellään perhekohtaiset taloudenhallinnan haasteet ja riskitekijät, käsitellään talouteen liittyviä käyttäytymismalleja ja uskomuksia sekä ohjeistetaan käytännön taloudenhallinnan apukeinojen käyttöä.

Interventio pohjautuu taloudellisen terapian ja talousneuvonnan ja taloussosiaalityön käytäntöihin. Tutkimuksen aikana toteutetaan kolme mittauskertaa: ennako-, loppu- ja 3 kk:n seurantamittaus. Taloudenhallintaa seurataan sekä suoran käyttäytymisen (perheen kulut) että päätöksenteon, talusasenteiden ja taloudellisen suunnittelun arviointiin kehitettyjen itsearviointimittarien perusteella. Tutkimus tuottaa tietoa ja työvälineitä taloudellisen kyvykkyyden vahvistamiseen lapsiperheiden parissa tehtävässä sosiaalityössä ja kehittää vaikuttavien sosiaalityön työmenetelmien tutkimusta Suomessa.

SONet BOTNIA (Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa) ovat yhteistyössä myös Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy:n hallinnoiman Sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillinen kirjaaminen Kansa-koulu-hankkeen opit tulevaisuuden sote-toimijoille tutkimushankkeessa, johon osallistuu koko sosiaalialan osaamiskeskusten verkosto. Hankkeen työ tehdään SONet BOTNIA:n vakinaisten kehittämissuunnittelijoiden ja kehitysjohtajan työpanoksella ilman erillistä hankkeesta saatavaa resurssia vakinaisen henkilöstön perustyönä. Hankkeessa on resursoitu työpanosta vain tutkimustyöhön, ei muuhun kehittämiseen.

Kehitysjohtaja kertoo VTR:n toisen kierroksen hankkeiden etenemisestä rahoituspäätöksiin kokouksessa. (liite 4)

Sosiaalityön valtion tutkimusrahoituksen suuntaamiseksi laadittavan tutkimusohjelman valmistelu jatkuu elokuussa. Valmistelutyön eteneminen suunnitellaan ja aikataulutetaan pienessä valmisteluryhmässä, jonka kokoonpano nimettiin arviointiryhmän jäsenistä aiemmin talvella/kevällä 2021. Valmisteluryhmän jäsenet ovat: Ilse Julkunen, Anu Muuri, Arto Rautajoki, Mia Tammelin, Salme Kallinen, Juha Luomala ja Harri Jokiranta.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee sosiaalityön VTR-rahoituksen tutkimushankkeiden tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

7 § SONet BOTNIAn vakinaisen henkilöstö palkantarkistukset

SONet BOTNIAn vakinaisen henkilöstön palkkoja on tarkasteltu viimeksi joulukuun johtoryhmässä vuoden 2020 puolella, jolloin perustettiin valmisteluryhmä Jussi Salminen, Erkki Penttinen, Harri Jokiranta ja Päivi Rinne asiaa pohtimaan. **SONet BOTNIAn johtoryhmä päätti kokouksessaan 11.12. § 8 pitää perusteltuna, että kehittämissuunnittelijoiden tehtäväkohtaista palkkaa ei ole tarkistettu pitkään aikaan, eikä niissä ole huomioitu myöskään yleisesti tapahtunutta palkkojen nousua. Johtoryhmä päätti esittelystä poiketen, että myös kehitysjohtajan palkkaa on tarkistettava edellä olevin perusteluin. Johtoryhmä päätti, että palkan tarkistamista valmistelevat Harri Jokiranta, Päivi Rinne, Jussi Salminen ja Erkki Penttinen.**

SONet BOTNIAn kehittämissuunnittelijan tehtävissä vaaditaan ylempää soveltuvaa korkeakoulututkintoa, mielellään laillistetun sosiaalityöntekijän pätevyyttä, mitä kaikilla henkilöillä soten kehittämistehtävissä ei ole. Laaja tehtäväkenttä kattaa yhden maakunnan alueen ja osallistumisen ylimaakunnalliseen kehittämiseen. Tehtäviin kuuluu monipuolisesti kehittämishankkeiden ja rahoitushakemusten valmistelun koordinoitua ja laaja-alaisesti tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kehittämisen koordinoitua ja jäsentämistä maakunnallisesti eri osaamiskeskustoiminnan tehtävät ja substanssialueet huomioon ottaen. Tehtäviin kuuluu myös hanketoiminnan tukitehtäviä, hankkeiden seuranta, raportointia ja arviointitehtäviä. Hankeyhteistyötaitoja ja monipuolista osaamista tarvitaan, kun maakunnallisille hankkeille ja osaamiskeskustoiminnan omille hankkeille saadaan merkittäviä hankeavustuksia.

Tehtävien kokonaisvaltaisuus on 20 vuoden aikana kasvanut. Kehittämissuunnittelijan tehtävä on itsenäistä työskentelyä edellyttävä ja sisältää kokonaisvastuun maakunnissamme esim. suunnittelua ja toteutusta ja toimintasuunnitelman kokoamista alueellisen ohjausryhmän ohjaamana. Maakunnallinen budjettivastuu koskee myös kehittämissuunnittelijoiden työtä, vaikka SONet BOTNIAn johtoryhmä ja kehitysjohtaja vastaavatkin kolmen maakunnan kokonaisuuden osalta talouden kokonaisuudesta.

Kehittämissuunnittelijoiden työhön sisältyy myös vahvaa ja itsenäistä sidosryhmätyöskentelyä. Tehtävän onnistunut hoitaminen edellyttää aiempaa työkokemusta sosiaalityön ja sosiaalihuollon itsenäisissä ja vaativissa tehtävissä. Kehittämissuunnittelijan työhön sisältyy monipuolista verkosto-, koordinoitua-, tiedonvälitys- ja tiedontuottamistehtäviä sosiaalihuollon eri substanssialoilla, tiedonhallinnan TKI-kehittämisessä, digipalveluissa, sote-uudistukseen ja erityistehtävien esim. OT-keskustoiminnan valmistelussa.

Kehittämissuunnittelijoilta ei edellytetä jatko- tai lisäkoulutusta, mutta sitä voi pitää melko välttämättömänä tehtävän hyvän hoitamisen kannalta. SONet BOTNIAn kehittämissuunnittelijoilla kaikilla on jokin tai joitakin lisäkoulutuksia. Suunnittelijat ovat kukin oman tehtäväalueensa toiminnan organisoijia ja vastaavat omalla tehtäväalueellaan SONet BOTNIAn strategian ja toimintasuunnitelman mukaisesta toteuttamisesta kehitysjohtajan alaisuudessa.

SONet BOTNIAn kehittämissuunnittelijoiden tehtävät ovat muiden osaamiskeskusten suunnittelijoiden työn tapaan vaativoituneet. Monet sosiaalialan osaamiskeskukset ovat

muuttaneet suunnittelijanimikkeitä kehittämispäälliköiksi. Suunnittelijanimikkeet ovat nykyisin harvinaisia osaamiskeskustoiminnassa.

Koska SONet BOTNIA:n kehittämissuunnittelijat vastaavat tietyistä erityistehtävistä ja/tai johtavat laajoja kehittämisprosesseja itsenäisesti sekä toimivat osaltaan myös hanketyöntekijöiden ja muiden työntekijöiden mentoroijina, SONet BOTNIA:n kehitysjohtaja Arto Rautajoki pitää perusteltuna kehittämissuunnittelijoiden nimikemuutosta kehittämispäälliköksi 1.1.2022 alkaen. Kehittämispäällikköä vastaavissa asiantuntijatehtävissä tehtäväkohtaisen peruspalkan taso on suositusten mukaan noin 4000-4500 € julkisissa organisaatioissa (esim. Talentian suositukset).

Päätösesitys (vpj. Erkki Penttinen): Johtoryhmä esittää SONet BOTNIA:n perussopimusosapuolille käsiteltäväksi kehittämissuunnittelijoiden tehtävien vastuun laaja-alaisuuden, erityistehtävien ja laajojen tehtäväkokonaisuuksien perusteella tehtäväkohtaisen palkantarkistusta tehdyn selvityksen pohjalta: 4100 € + lisät. Palkantarkistukset tehdään 1.1.2022 alkaen. Anne Saarijärven osalta toivotaan jatkotutkinnon huomioimista. Kehitysjohtajan palkan tarkistuksesta päättäminen siirretään syksyn 2021 johtoryhmän kokoukseen.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

8 § Hallituksen esityksen valmistelutilanne sosiaalialan osaamiskeskusten siirrosta hyvinvointialueille

Kehitysjohtaja esittelee tilannekatsauksen kokouksessa. Työskentely on tässä vaiheessa tauolla sosiaalineuvos Juha Luomalan oltua pyöräkolarissa.

SONet BOTNIA osalta perussopimus on tulossa tarkistettavaksi, mikäli Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä tulee SONet BOTNIA:n perussopimuksen osapuoleksi Vaasan kaupungin tilalle 1.1.2022 alkaen.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on hyväksynyt sektorijohtaja Erkki Penttisen esityksen, että aloitetaan valmistelut Soite-tyyppisestä ratkaisusta. Sitä ennen selvitetään Vaasan kaupungin kanta SONet BOTNIA:n perussopimuksen vastuiden siirrosta hyvinvointialueelle. Tulosaluejohtaja Erkki Penttinen vie asian sosiaali- ja terveystalouteen 15.6.2021.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi ja käy lähetekeskustelun SONet BOTNIA:n tilanteesta ja odotuksista sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan siirrosta hyvinvointialueille.

Päätös:

Johtoryhmä seuraa tilannetta, miten sote-uudistus etenee ja miten TKIO-rakenteista linjataan valtakunnallisesti sen jälkeen.

9 § SONet BOTNIA:n kuntarahasopimukset vuodelle 2022

Kehitysjohtaja esittelee sopimusvalmistelun kokouksessa.

(liite 5 ja 6)

Päätösesitys (AR): SONet BOTNIA:n johtoryhmä hyväksyy kuntarahoituksen SONet BOTNIA:n toimintaan vuodelle 2022 ja esittää asian SONet BOTNIA:n perussopimusosapuolille ja muille alueen kunnille hyväksyttäväksi. Kuntarahoituksesta tehdään sopimukset

liitteenä olevan mallin mukaisesti vuodelle 2022. Palkantarkistuksista aiheutuvat kustannukset lisätään kuntayhtymien ja kuntien päätösten perusteella vuoden 2022 kuntarahaan.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi puheenjohtajan esityksen esittää SONet BOTNIAn perussopimusosapuolille käsiteltäväksi SONet BOTNIAn kehittämissuunnittelijoiden tehtäväkohtaisen palkantarkistusesityksen; tehtävien vastuun laaja-alaisuuden, erityistehtävien ja laajojen tehtäväkokonaisuuksien sekä tehdyn selvityksen perusteella lisättyä sanalla vähintään (vähintään 4100 € + lisät.) Nimikemuutoksiin palataan lisävalmistelun jälkeen. Anne Saarijärven osalta toivotaan, että jatkotutkiminto huomioitaisiin. Johtoryhmä edellyttää, että johtoryhmää informoidaan vuotuisen talousarvion käsittelyn yhteydessä kehittämissuunnittelijoiden palkkojen kehityksestä, jotta suhteellinen palkkatasa-arvo samaa tehtävää SONet BOTNIAssa hoitavien kehittämissuunnittelijoiden kesken säilyy. Palkantarkistuksen aiheuttamat kustannukset katetaan vuodelle 2022 SONet BOTNIAn kuntarahasta ja ne tulevat vuodelle 2022 tehdyn kuntarahasuunnitelman lisäksi. Kehitysjohtajan palkantarkistuksesta päättäminen siirretään syksyn johtoryhmäkokoukseen.

Lisätiedot: vpj. Erkki Penttinen, p. 040 847 2610, erkki.penttinen@vaasa.fi tai
p. 040 359 2922, erkki.penttinen@vshp.fi
kehitysjohtaja Arto Rautajoki, p. 040 8300 366, arto.rautajoki@seamk.fi

10 § SONet BOTNIAn uudet yhteistyösopimukset

- Aikuissosiaalityön menetelmien vaikuttavuus (AIKUMETOD)- sosiaalityön valtion tutkimusrahoitushanke. Hanketta hallinnoi 1.1.2021-31.12.2022 ajalla Jyväskylän yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA ja Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus KOSKE osatoteuttajina. Sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävinä on tulosten levittäminen alueellisissa ja valtakunnallisissa työpajoissa. Sopimus on allekirjoitettu Jyväskylän yliopiston sähköisessä järjestelmässä.
- Sopimus sosiaaliasiamestoinnin lomituksesta kesällä 2021 (tiedoksi johtoryhmälle. SONet BOTNIAn perussopimus ja vuoden 2014 alusta voimaan tullut toimintasääntö ei tunne sosiaaliasiamestointia, minkä vuoksi on sovittu, että SeAMkin rehtori, toimitusjohtaja ja SONet BOTNIAn kehitysjohtaja hyväksyvät ja allekirjoittavat sosiaaliasiamestoinnin sopimukset).

Kehitysjohtaja esittelee uudet yhteistyösopimukset kokouksessa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä hyväksyy AIKUMETOD- sosiaalityön valtion tutkimusrahoitushankkeen sopimuksen valtionavustuksen siirrosta (liite 7. Sopimus on allekirjoitettu Jyväskylän yliopiston sähköisessä allekirjoitusjärjestelmässä.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

11 §: Tiedotettavat asiat:

- SONet BOTNIA:n tiedotettavat asiat:
- Kehitysjohdajan vuosiloma: 12.7-4.8.2021
- Sosiaalialan osaamiskeskusten kannanotto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle (liite 8.)
- Johtoryhmän jäsenten tiedotettavat asiat

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee tiedotettavat asiat tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

12 § Kokouksen päättäminen

Johtoryhmän puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.25.